

Feeding problems workshop

พญ. ทิพวรรณ หรรษคุณาชัย

พญ. พัฏฐ โรจน์มหามงคล

Case 1

เด็กหญิง อายุ **1 ปี 3** เดือน

- กินน้อย และตัวเล็ก

Case 1

- ท่านจะซักประวัติใดเพิ่มเติม

Case 1

เด็กหญิง อายุ **1 ปี 3** เดือน

- กินน้อย และตัวเล็ก
- ปัจจุบันกินข้าว **3** มื้อ มื้อละ **4-5** คำ ชอบกินขนมเค็มและขนมปังกรอบ
- ยังดื่มนมแม่ ไม่ยอมดูดนมขวด แม่ไม่ได้ให้นมเป็นมือ เมื่อเด็กอยากดื่มนม เด็กจะมาเปิดนมกินเอง
- แม่สังเกตเห็นว่าเด็กดูตัวเล็กเมื่อเทียบกับเด็กข้างบ้านจึงกังวล

Case 1

- เด็กเป็นบุตรคนเดียว คลอด **NL, term, BW 3 kg, no complication**
- ตอนเล็ก ๆ ร้อง **3** เดือน หลังจากนั้นแข็งแรงดี ไม่มีโรคประจำตัว
- พัฒนาการสมวัย
- แม่เป็นแม่บ้าน อยู่กับเด็กตลอดเวลา

Case 1

- ท่านจะตรวจประเมินเด็กอย่างไร

Case 1

ตรวจร่างกาย

BW 9 kg, Ht 75 cm

Alert, active, not pale

HEENT: no dental caries

Heart: normal

Lungs: clear

Abdomen: soft, no hepatosplenomegaly

Case 1

Behavior and developmental assessment

- เมื่อเข้าห้องตรวจเด็กเกาะหลังแม่ และนั่งซุกข้าง ๆ แม่
- ขณะแม่คุยกับแพทย์ เด็กค้นกระเป๋าแม่เล่น พบถุงขนมปังกรอบจึงหยิบออกมาให้แม่ พุด “แกะ” แม่แกะขนมให้กิน เด็กกินได้หมดถุง (5 ชิ้น)

Case 1

- ทำนต้องการข้อมูลใดเพิ่มเพื่อวินิจฉัยและรักษา

Food record

Day 1

7.00 น. ตื่นนอน นมแม่

8.00 น. ข้าวกับไข่ตุ๋น **5** คำ

9.30 น. นมแม่

10.00 น. ขนมนึ่งกรอบ **3** แผ่น

12.00 น. ข้าวกับไข่ตุ๋นครึ่งถ้วย

12.30-14.00 น. หลับ

14.00 น. นมแม่

15.00 น. เค้กครึ่งชิ้น

16.00 น. นมแม่

17.30 น. ข้าวเหนียวครึ่งห่อ หมู **3** ชิ้น

19.00 น. ไอศกรีม **1** ถ้วย

20.00 น. นมแม่

20.30 น. นอน

Food record

Day 2

7.00 น. ตื่นนอน

8.00 น. ข้าวกับหมูสับครึ่งถ้วย

9.30 น. นมแม่

10.00 น. ซาลาเปาไส้ครีม 5 คำ

11.00 น. นมแม่

12.00 น. ก๋วยเตี๋ยว 3 คำ

12.30-14.30 น. หลับ

14.30 น. นมแม่

15.30 น. ก๋วยเตี๋ยว 8 คำ

16.00 น. นมแม่

17.30 น. ข้าวผัด 5 คำ

18.30 น. ขนมปังสังขยา 1 ชิ้น

20.00 น. นมแม่

20.30 น. นอน

Growth curve

Case 1

- ท่านจะให้คำวินิจฉัยพฤติกรรมการกินของเด็กรายนี้ว่าอย่างไร

Case 1

- **Normal child**

Case 1

- สาเหตุของปัญหาคืออะไร

Case 1

- **Growth rate decrease with age**
- **Snack time**
- **Breast feeding**
- **Mother-child interaction**

Case 1

- ท่านจะให้คำแนะนำอย่างไร

Case 1

- ซึ่ให้เห็น **normal growth rate**
- **Reassure**
- ปรับ **feeding time**
- เพิ่มพลังงานในอาหารที่กิน

Case 2

เด็กชาย อายุ **1 ปี 6 เดือน**

- กินยากมาตั้งแต่อายุประมาณ **1 ปี**

Case 2

- ท่านจะซักประวัติอะไรเพิ่มเติมบ้าง

Case 2

เด็กชาย อายุ **1 ปี 6 เดือน**

- กินยากมาตั้งแต่อายุประมาณ **1 ปี**
- เริ่มอาหารเสริมตั้งแต่อายุ **6 เดือน** เด็กกินได้ทุกอย่าง ครั้งละ **1 ถ้วย** จนกระทั่งอายุ **1 ปี** เริ่มกินยาก ชอบกินแต่ขนมปังเปล่า ๆ ถ้าให้กินอย่างอื่นเด็กจะอมอยู่นานมาก
- ปัจจุบันแม่พยายามป้อนข้าวกับน้ำต้มกระดูกหมู **3 มื้อ** มื้อละครึ่งถ้วย เวลากินข้าวใช้เวลา **2 ชั่วโมง**ต่อมื้อ เนื่องจากเด็กอมอยู่นาน ร่วมกับกินนมอีก **2 มื้อ** มื้อละ **6-7 ออนซ์**

Case 2

- เด็กเป็นบุตรคนเดียว คลอด **NL, term, BW 3.2 kg, no complication**
- เด็กแข็งแรงดี ไม่มีโรคประจำตัว
- พัฒนาการสมวัย
- เป็นเด็กเลี้ยงง่าย แต่ค่อนข้างซน
- แม่เป็นแม่บ้าน ดูแลเด็กเป็นหลัก ทำอาหารให้เด็กกินเอง

Case 2

- ท่านจะตรวจประเมินเด็กอย่างไร

Case 2

ตรวจร่างกาย

BW 9.6 kg, Ht 80 cm

Alert, active, not pale

HEENT: no dental caries

Heart: normal

Lungs: clear

Abdomen: soft, no hepatosplenomegaly

Case 2

Behavior and developmental assessment

- เด็กค่อนข้างซน ปีนเก้าอี้ในห้องตรวจ และสนใจสิ่งของในห้อง ซึ่ง
อยากจะจับหูฟัง ไฟฉาย ปฏิทินตั้งโต๊ะ
- แม่พยายามห้ามไม่ให้เด็กปีน หรือหยิบจับอุปกรณ์การตรวจ
- เวลาแม่ห้ามและพยายามเบี่ยงเบนให้กินนม เด็กบอก “ไม่เอา”
- เด็กตื่นเวลาแม่จับเด็กนั่งตักเพื่อให้แพทย์ตรวจร่างกาย แต่เมื่อแพทย์
เบี่ยงเบนด้วยการเปิดไฟฉาย และบอกให้เด็กอ้าปาก หรือบอกให้เด็กเปิด
ท้อง เด็กก็พอจะร่วมมือ

Case 2

- ทำนต้องการข้อมูลใดเพิ่มเพื่อการวินิจฉัยและรักษา

Growth curve

Case 2

- ท่านจะให้คำวินิจฉัยพฤติกรรมการกินของเด็กรายนี้ว่าอย่างไร

Case 2

- **Picky eater**

Case 2

- สาเหตุของปัญหาการกินในเด็กรายนี้คืออะไร

Case 2

- **Autonomy**
- **Temperament**
- **Mother-child interaction**
- **Feeding time**
- **Nutritional deficiency**

Case 2

- ท่านจะให้การรักษาอย่างไร

Case 2

- ทำใจ
- ไม่ต้องทำอาหารพิเศษ
- จัดเวลายืดอาหารและนม
- ให้เด็กกินเอง
- เสริมธาตุเหล็ก

Q&A